

MITOLOGIA – symbolika postaci, zdarzeń i motywów

SYZYF

- <https://www.youtube.com/watch?v=pQTdz4UokMg>
- **Szyfowa praca** - praca bezcelowa, bezowocna, bezsensowna, nieprzynosząca żadnych efektów i korzyści.

HERAKLES

- <https://www.youtube.com/watch?v=6EqPjoJu47E>
- Postawa Heraklesa symbolizuje odwagę i wytrwałość w działaniu oraz pomysłowość; to również symbol pokory

ORFEUSZ I EURYDYKA

- <https://www.youtube.com/watch?v=TVa8ekO0P0Y>
- Nie da się oszukać przeznaczenia.
- Miłość jest silniejsza niż śmierć i sprawia, że osoby zakochane gotowe są do największych poświęceń.

DEDAL I IKAR

- <https://www.youtube.com/watch?v=dvWnakQkVqY>
- **Dedal** jest wzorem wytrwałości w dążeniu do celu, jest symbolem doskonałości twórczej człowieka. Jego dzieła odznaczają się niezwykłym kunsztem artystycznym, posągi wyrzeźbione przez niego w kamieniu lub drewnie wyglądają tak, jakby posiadały duszę i miały w sobie życie. Jest człowiekiem rozważnym, rozsądnym, potrafiący ocenić i przewidzieć niebezpieczeństwo.
- **Ikar** – to symbol młodszej nierozwagi, lekkomyślności, zbyt dużych pragnień, które w rezultacie prowadzą do upadku i klęski. Jego tragiczna śmierć jest tego najlepszym dowodem. Młody, zafascynowany lotem, realizacją marzeń zapomniał o przestroгах i radach ojca; wzbił się zbyt wysoko w górę do słońca, które roztopiło wosk.

TEZEUSZ I ARIADNA

- https://www.youtube.com/watch?v=-j-_jex2q2Q
- Najważniejszym motywem jest **motyw labiryntu**. Symbolizuje on trudności i zagubienie, niemożliwość odnalezienia wyjścia, niezwykle trudną sytuację. Pojawia się jednak **nić Ariadny** czyli element, który wskazuje rozwiązanie i sprawia, że cała wyprawa kończy się sukcesem. Ważny jest motyw bezinteresownej miłości, którą uosabia Ariadna.

ODYSEUSZ

- <https://www.youtube.com/watch?v=j6E95Nxpyns>
- Wędrowka, jaką odbył Odys, może być rozumiana w **sposób symboliczny**. Podróż interpretowana jest bowiem jako alegoria (odniesienie do) życia, w którym człowiek dąży do określonego celu. W życiu musimy mierzyć się z wieloma trudnościami, przeszkodami i niebezpieczeństwami – podobnie jak Odys podczas swojej podróży. Na tej niełatwej drodze pojawiają się jednak ludzie, którzy nam sprzyjają, tak jak Atena bohaterowi.
- Odyseusz jest wytrwały i cierpliwy w dążeniu do celu. Takie same cechy powinny charakteryzować ludzi, w dążeniu do osiągnięcia życiowych postanowień.

DEMETER I KORA

- <https://www.youtube.com/watch?v=Cn0QSVzA8sg>
- Najważniejszym jest motyw zmieniających się **pór roku**, które współgrają z powrotami córki Demeter. Wykorzystany w micie motyw **matczynej miłości** pozwala na wytłumaczenie zjawisk przyrody. W micie widoczne jest cykliczne postrzeganie czasu. Nie jest on linearny (ciągły, nieprzerwany), ale stale powraca i rozpoczyna na nowo cykl. W opowieści o Demeter i Korze jest to cykl odejścia matki od córki, powiązany z cyklem życia przyrody.

PROMETEUSZ

- <https://www.youtube.com/watch?v=KhdJ8OLeLnQ>
- **Prometeusz symbolizuje** miłość i poświęcenie dla ludzi, ofiarność w niesieniu im pomocy, bezinteresowną szlachetność.
- **Prometeusz** jest wzorcem społecznika.

MITOLOGIA DAŁA POCZĄTEK WIELU SFORMUŁOWANIOM, UŻYWANYM DZIŚ W JĘZYKU POTOCZNYM.

Szyfowa praca – praca bez efektu, na darmo, bez końca

Stajnia Augiasza – miejsce bardzo brudne, zaniedbane

Puszka Pandory – źródło wszelkich nieszczęść i chorób

Prometeizm – poświęcenie się dla innych, dobroczynność

Ikarowy lot – szybkie osiągnięcie sukcesu, po czym nagły spadek

Powrót do Itaki – powrót do domu, ojczyzny

Koń trojański – podstęp, chytry plan, ukryte niebezpieczeństwo

Syreni śpiew – urzekający, czarujący śpiew

Znajdować się między Scyllą a Charybdą – być w sytuacji bez wyjścia, w której niebezpieczeństwo zagraża z dwóch stron

Nić Ariadny – pomoc

Pięta Achillesa – słaby punkt

Ośle uszy – symbol głupoty

Róg obfitości – nieskończone bogactwo

Przeciąć węzeł gordyjski – rozwiązać sprawę

Wieniec laurowy – symbol i nagroda zwycięstwa w równej walce

Złote runo – bezcenny, legendarny skarb

Jabłko niezgody – źródło konfliktów, wojen, sporów

Wyrocznia delficka – przepowiadać coś komuś; mieć wizję

Ćwiczenie

- Ułóż trzy zdania z wybranym przez siebie związkiem frazeologicznym i zapisz je w zeszycie.

- „Milionerzy- Mity” to gra sprawdzająca Waszą mitologiczną wiedzę. Rozwiąż i wygraj milion! 😊

<https://learningapps.org/watch?v=p59egy1a20>

**ORTOGRAFIA w mitologii. Na zakończenie żartobliwy wierszyk,
który pozwala zapamiętać pisownię nazw mitologicznych**

**Musisz się, uczniu, liczyć z tym,
Że w mitach „ha” wie dzie prym.
Jest więc Hera, Helios, Hades
I Hefajstos i Hekate,
Herkules, Hermes i Hebe
Oraz inni bogowie w niebie.
Tylko Charona, Chaos i echa
Nie zapomnij pisać przez „ce-cha” .**